

Wrocław, dnia 30 kwietnia 2018 r.

**Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego
we współpracy z
Wydziałem Lekarskim Kształcenia Podyplomowego
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu
ogłasza zapisy na
Studia Podyplomowe Prawa Medycznego i Bioetyki
w roku akademickim 2018/2019**

Nazwa kierunku studiów: Prawo Medyczne i Bioetyka**Kierownik studiów:** dr Agata Wnukiewicz - Kozłowska**Poziom kształcenia:** studia podyplomowe**Profil studiów:** ogólnoakademicki**Forma prowadzenia studiów:** dwusemestralne studia podyplomowe w trybie niestacjonarnym (sobota i niedziela: 2-3 zjazdy w miesiącu)**Obszar kształcenia:** nauki społeczne**Adresat studiów:** prawnicy, lekarze, przedstawiciele innych zawodów medycznych (pielęgniarki, położne, ratownicy medyczni, fizjoterapeuci, diagności laboratoryjni, dietetycy);**Wymagania wstępne dla kandydatów, zasady rekrutacji:**Od 7 maja 2018 r. do 22 października 2018 r.

Zgodnie z Regulaminem studiów podyplomowych (Uchwała Nr 142/2016 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie Regulaminu studiów Podyplomowych w Uniwersytecie Wrocławskim wraz z późniejszymi zmianami), na studia podyplomowe może być przyjęta osoba posiadająca dyplom ukończenia studiów wyższych (dowolnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub równorzędnych).

Kandydaci na studia podyplomowe powinni złożyć w Sekcji Studiów Doktoranckich i Innych Form Kształcenia następujące dokumenty:

- a. podanie o przyjęcie na studia podyplomowe wydrukowane z systemu IRK (czyli: formularz rejestracyjny ON-LINE zamieszczony na stronie www.irka.uni.wroc.pl),
- b. kserokopię dyplomu poświadczoną notarialnie bądź przez jednostkę przyjmującą dokumenty.

Kierownik studiów podyplomowych podejmuje decyzję o przyjęciu na studia podyplomowe, określając wysokość opłaty za studia i termin zawarcia umowy, bądź o nieprzyjęciu, wskazując powody nieprzyjęcia. Uczelnia, po otrzymaniu decyzji przez słuchacza o przyjęciu na studia podyplomowe, na pierwszych zajęciach zawiera ze słuchaczem umowę w formie pisemnej dotyczącą świadczenia usług edukacyjnych.

Kwalifikacje uzyskane po ukończeniu studiów: kwalifikacje cząstkowe: poziom 7, Absolwenci otrzymują świadectwo ukończenia studiów podyplomowych;

Zasady odpłatności: czesne 4600 zł (cztery tysiące sześćset złotych) za dwa semestry płatne zgodnie z postanowieniami umowy o świadczeniu usług edukacyjnych,

Warunki ukończenia studiów: uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów określonych w programie studiów oraz terminowe wniesienie wymaganej opłaty za studia;

Wskazanie interesariuszy zewnętrznych: W ramach przygotowań do otwarcia studiów podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki zostały przeprowadzone pisemne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi. Odpowiednie pisma uzupełnione o zakładany plan studiów zostały skierowane do Uniwersytetu Medycznego, Okręgowej Izby Adwokackiej, Okręgowej Izby Radców

Prawnych, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, dyrektorów wrocławskich szpitali. Swoje uwagi i komentarze przekazały następujące instytucje:

- a) Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu;
- b) Okręgowa Izba Adwokacka we Wrocławiu;
- c) Terenowy Rzecznik Praw Obywatelskich;
- d) Akademicki Szpital Kliniczny;

Ogólne cele kształcenia, przewidywane możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia:

Celem studiów jest pogłębienie i uzupełnienie wiedzy słuchaczy dotyczącej prawnych i etycznych aspektów prowadzenia działalności medycznej w szerokim rozumieniu. Słuchacze zostaną zapoznani z zasadami prawa medycznego, etyki medycznej i bioetyki. W szczególności program zajęć przewiduje analizę praw i obowiązków pacjenta oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych z jednej strony i praw i obowiązków pacjenta, z drugiej strony. Ponadto słuchacze zapoznają się z problematyką odpowiedzialności prawnej (karnej, cywilnej, administracyjnej), zawodowej, pracowniczej oraz zasadami ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Program studiów zakłada ponadto prezentację i analizę problemów prawno-etycznych współczesnej medycyny, takich jak: transplantologia, badania kliniczne, prokreacja wspomagana oraz inżynieria genetyczna, eutanazja i stany terminalne. W związku z wysokim stopniem sformalizowania wymogów prowadzenia dokumentacji medycznej, słuchacze zostaną zaznajomieni z zasadami prowadzenia tego rodzaju dokumentacji oraz ochrony danych medycznych i sposobów prawidłowego administrowania danymi.

Założeniem studiów jest przekazanie słuchaczom teoretycznej wiedzy z przedmiotów kierunkowych z równoczesnym nauczaniem posługiwania się nabytymi umiejętnościami w praktyce. W tym celu zakładana proporcja wykładów do zajęć warsztatowych wynosi: 143 godziny wykładowe i 61 godzin warsztatowych na ogólną liczbę godzin przyjętą dla studiów – 204 (w tym 5 godzin egzaminów).

Absolwent Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki podniesie swoje kwalifikacje w zakresie zrozumienia prawnej i etycznej istoty wykonywania zawodów medycznych, sprawnego posługiwania się przepisami prawa i nakazami etyki w codziennej praktyce zawodowej, przestrzegania standardów wykonywania zawodu, zabezpieczenia praw i interesów obu stron w stosunku lekarz/personel medyczny – pacjent. Przedstawiciele zawodów prawniczych zaś pogłębią i uszczegółowią swoją wiedzę w wyspecjalizowanej dziedzinie prawa.

Absolwent, zgodnie z zakładanymi efektami kształcenia, rozszerzy wiedzę na temat prawa medycznego i bioetyki i ich miejsca w systemie nauk społecznych, w tym prawnych. Pozna mechanizmy tworzenia prawa w dziedzinie medycyny, biomedycyny i biotechnologii. Wiedzę z zakresu przedmiotów podstawowych uzupełni o treści specjalistyczne z innych dziedzin, takich jak np. : psychologia i informatyka.

Po ukończeniu Studiów Prawa Medycznego i Bioetyki absolwent nabeędzie umiejętności istotne dla prawidłowego wykonywania zawodów medycznych i prawniczych w związku z zagadnieniami medycznymi. Przede wszystkim będzie świadomy interdyscyplinarnych i wielowymiarowych związków między zjawiskami prawnymi, a medycznymi i deontologicznymi oraz społecznymi. Ponadto absolwent będzie posiadał umiejętność rozwiązywania problemów wymagających zastosowania szczegółowej wiedzy prawniczej i etycznej pozostającej w związku z medycyną , biomedycyna, biotechnologią i bioetyką.

W zakresie kompetencji społecznych, efektem ukończenia Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki będzie otwartość w nawiązywaniu relacji społecznych, w tym szczególnej więzi między lekarzem i pacjentem. Absolwent będzie również potrafił sprawnie pracować w grupie, mając na celu jakość wykonywanych świadczeń medycznych oraz prawnych. Wzrośnie ponadto poziom

samoświadomości absolwenta co do złożoności pozycji prawa medycznego i bioetyki w systemie nauk społecznych oraz odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.

Ukończenie Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki zapewni słuchaczom prawidłowe wykonywanie dotychczasowych czynności zawodowych i spowoduje eliminację zachowań sprzecznych z wymogami prawa i etyki. To z kolei podniesie ich atrakcyjność na rynku pracy, jako specjalistów i zapewni bezpieczeństwo pracodawców. Osobom ubiegającym się o zatrudnienie na stanowiskach administracyjnych stworzy szansę zaoferowania pracodawcy profesjonalnego i odpowiedzialnego wykonywania obowiązków w zakresie np. prowadzenia dokumentacji medycznej. Prawnikom umożliwi zaś specjalizację w bardzo aktualnej i pożądanej obecnie dziedzinie, co uatrakcyjni ich pozycję na rynku pracy.

Osoby zainteresowane dalszym kształceniem będą przygotowane do udziału w specjalistycznych kursach i szkoleniach w dziedzinie prawa medycznego i bioetyki.

PROGRAM STUDIÓW

Program Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki zakłada dwa semestry nauki w trybie niestacjonarnym. Obejmuje 214 godzin, w tym 209 godzin wykładów i warsztatów oraz 5 godzin egzaminów. Ogólna liczba punktów ECTS dla przedmiotowych studiów: 52.

W pierwszym semestrze słuchacze powinni uzyskać zaliczenia z 17 przedmiotów oraz przystąpić do 2 egzaminów w formie pisemnej (zgodnie z planem studiów). W drugim semestrze słuchacze zobowiązani są uzyskać zaliczenia z 17 przedmiotów oraz przystąpić do 1 egzaminu w formie ustnej (zgodnie z planem studiów).

I SEMESTR STUDIÓW

Lp.	Nazwa przedmiotu	Forma zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	Prowadzący
1.	Pojęcie, zakres i charakterystyka prawa medycznego	wykład	2 h	Zaliczenie	1	dr A. Wnukiewicz-Kozłowska UW
2.	Pojęcie, zakres i charakterystyka bioetyki	wykład	4 h	Zaliczenie	1	dr n. prawnych Joanna Różyńska, Instytut Filozofii UW, Komitet Bioetyki PAN
3.	Prawo a etyka w medycynie	2h W+2h warsz.	4 h	Zaliczenie	1	dr n. prawnych Joanna Różyńska, Instytut Filozofii UW, Komitet Bioetyki PAN
4.	Organizacja ochrony zdrowia w Polsce i Unii Europejskiej	wykład	5 h	Zaliczenie	1	dr nauk o zdrowiu Katarzyna Połtyn-Zaradna UM we Wrocławiu
5.	Formy prowadzenia działalności leczniczej	wykład	5 h	Zaliczenie	1	dr n. prawnych Ewa Wójtowicz UW
6.	Prawa i obowiązki lekarza oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych – pielęgniarek, położnych,	10h W + 6h warsz.	16 h	Egzamin	3	6 W dr nauk prawnych Agata Wnukiewicz-Kozłowska UW, (Prawa i obowiązki lekarza oraz przedstawicieli zawodów

	ratowników medycznych (standardy wykonywania zawodu, informacja, zgoda, tajemnica lekarska, przesłanki legalności czynności medycznych, zobowiązanie rezultatu a zobowiązanie należytej staranności, klauzula sumienia, obowiązek udzielenia pomocy)					medycznych – kompleksowa charakterystyka) 4 war. dr nauk prawnych Agata Wnukiewicz-Kozłowska (kazusy) UW r., 2 W dr nauk o zdrowiu Aleksandra Pytel UM we Wrocławiu (relacja między lekarzem i pielęgniarką) 2 W dr n. med., mgr fizjoterapii Witold Wnukiewicz (relacja między lekarzem i fizjoterapeutą) 2 warsz. dr n. med. Anna Znamiorska – Bajowska (Praktyczne aspekty zgody na leczenie)
7.	Prawa i obowiązki pacjenta (prawo do informacji, zgoda, prawo do poszanowania godności, prawo do intymności, tajemnica lekarska)	6h W + 2h warsz.	8 h	Egzamin	4	6 W dr nauk prawnych Agata Wnukiewicz-Kozłowska UW r (Prawa i obowiązki pacjenta – kompleksowa charakterystyka), 2 war. dr nauk prawnych Agata Wnukiewicz – Kozłowska (kazusy) UW r.
8.	Medyczne i prawne aspekty wspomaganego prokreacji	wykład	4 h	Zaliczenie	1	prof. dr hab. nauk prawnych Joanna Haberko Uniwersytet AM w Poznaniu
9.	Odpowiedzialność prawna, pracownicza i zawodowa lekarza oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych – pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych	12h W + 8h warsz.	20 h	Zaliczenie	4	4 W+4 war. prof. dr hab. Joanna Haberko Uniwersytet AM w Poznaniu (Odpowiedzialność cywilna lekarza) 4 W+2war. dr nauk medycznych Jakub Trnka UM we Wrocławiu (Odpowiedzialność zawodowa lekarza i innych przedstawicieli zawodów medycznych), 2 W + 2war. mec. Andrzej Malicki adwokat (Odpowiedzialność karna), spółka adwokatów Malicki i Wspólnicy Sp. j. 2 W Odpowiedzialność pracownicza mec. Ewelina Czepil radca prawny
10.	Prowadzenie i udostępnianie dokumentacji medycznej. Ochrona i administrowanie danymi medycznymi	4h W + 4h warsz.	8 h	Zaliczenie	2	4 W dr nauk medycznych Robert Susło UM we Wrocławiu 4 war. mec. Ewelina Czepil radca prawny
11.	Komunikowanie między pacjentem a lekarzem i innymi przedstawicielami zawodów medycznych	warsz.	6 h	Zaliczenie	1	dr nauk psychologicznych Agnieszka Olchowska –Kotala

12.	Lekarz jako biegły sądowy	2h W + 4h warsz.	6 h	Zaliczenie	1	2 W + 2 war. dr nauk medycznych Jakub Trnka UM 2 war. dr Marta Rorat UM we Wrocławiu
13.	Praktyczne aspekty sporów między pacjentem a podmiotem leczniczym	warsz.	4 h	Zaliczenie	1	doradca prawny Katarzyna Lignar Ośrodek Medyczny Creator
14.	Podstawy pierwszej pomocy medycznej	warsz.	6 h	Zaliczenie	1	doktor Sebastian Baszak
15.	Prawne aspekty telemedycyny	wykład	2 h	Zaliczenie	1	mgr Katarzyna Zoń UWr
16.	Odpowiedzialność karna za skutki błędów medycznych	wykład	4 h	zaliczenie	1	prof. dr hab. nauk prawnych Rafał Kubiak UŁ
17.	Odpowiedzialność karna pracowników medycznych	wykład	2 h	Zaliczenie	1	prof. dr hab. nauk prawnych Rafał Kubiak UŁ
18.	Odpowiedzialność karna za przestępstwa okołomedyczne	wykład	2 h	Zaliczenie	1	prof. dr hab. nauk prawnych Rafał Kubiak UŁ
19.	Karnoprawna ochrona pracowników medycznych	wykład	1 h	Zaliczenie	1	prof. dr hab. nauk prawnych Rafał Kubiak UŁ

Łączna liczba godzin: 112 h/28 ECTS

II SEMESTR STUDIÓW

Lp.	Nazwa przedmiotu	Forma zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	Prowadzący
1.	Prawna i etyczna problematyka transplantacji	7h W + 2h warsz.	9 h	Zaliczenie	2	<u>2 W i 2 war.</u> prof. dr hab. nauk medycznych Dariusz Patrzalek UM, (Medyczno-prawne i organizacyjne uwarunkowania transplantacji) <u>3 W</u> prof. dr hab. nauk prawnych Joanna Haberko, Uniwersytet AM w Poznaniu (Aspekty transplantacji) <u>2 W</u> dr hab. nauk filozoficznych Jarosław Barański UM we Wrocławiu (Etyczne aspekty transplantacji)
2.	Instytucjonalna ochrona praw pacjenta – charakterystyka działalności Rzecznika Praw Pacjenta oraz Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego	4h W + 2h warsz.	6 h	Zaliczenie	1	dr nauk społecznych Błażej Kmiecik, UM w Łodzi

3.	Prawna i etyczna problematyka eksperymentów medycznych i badań klinicznych	7h W + 4h warsz.	11 h	Zaliczenie	2	<p><u>2 W i 2 war.</u> prof. dr hab. nauk medycznych Jan Kornafel UM, (Problematyka eksperymentów medycznych i badań klinicznych z perspektywy Komisji Bioetycznej)</p> <p><u>3 W</u> prof. dr hab. nauk prawnych Joanna Haberko, Uniwersytet AM w Poznaniu (Prawne aspekty eksperymentów medycznych i badań klinicznych),</p> <p><u>2 W</u> dr hab. nauk filozoficznych Jarosław Barański UM we Wrocławiu (Etyczne aspekty eksperymentów medycznych i badań klinicznych),</p> <p><u>2 war.</u> mgr Aneta Walulik Komisja Bioetyczna DIL (Praktyczne aspekty pracy Komisji Bioetycznej)</p>
4.	Prawna i etyczna problematyka praw reprodukcyjnych i inżynierii genetycznej	6h W + 2h warsz.	8 h	Zaliczenie	2	<p><u>2 W i 2 war.</u> dr nauk medycznych Agnieszka Stembalska (Medyczne aspekty diagnostyki genetycznej i badań prenatalnych),</p> <p><u>2 W</u> mgr Magdalena Kramska (Prawne aspekty praw reprodukcyjnych i inżynierii genetycznej),</p> <p><u>2 W</u> dr hab. nauk filozoficznych Jarosław Barański UM we Wrocławiu (Etyczne dylematy praw reprodukcyjnych i inżynierii genetycznej)</p>
5.	Prawna i etyczna problematyka zmiany płci	Wykład	6 h	Zaliczenie	1	<p><u>2 W</u> doktorr Gizela Jagielska UM (Medyczne aspekty zmiany płci),</p> <p><u>2 W</u> dr nauk prawnych Agata – Wnukiewicz-Kozłowska UWr (Prawne aspekty zmiany płci),</p> <p><u>2 W</u> dr hab. nauk filozoficznych Jarosław Barański UM we Wrocławiu (Etyczne aspekty zmiany płci)</p>

6.	Prawna i etyczna problematyka eutanazji, stanów terminalnych i opieki paliatywnej	6h W + 2h warsz.	8 h	Zaliczenie	1	2 W + 2 war. dr nauk medycznych Małgorzata Niemiec (Medyczno - prawne aspekty związane z eutanazją, stanami terminalnymi i opieką paliatywną), 2 W dr nauk prawnych Agata Wnukiewicz - Kozłowska UW (Prawne aspekty związane z eutanazją, stanami terminalnymi i opieką paliatywną), 2 W dr hab. nauk filozoficznych Jarosław Barański (Etyczne aspekty związane z eutanazją, stanami terminalnymi i opieką paliatywną)
7.	Rozstrzyganie sporów związanych z udzielaniem świadczeń medycznych	6h W + 10h warsz.	16 h	Egzamin	4	4 W + 8 war. mec Andrzej Malicki (Rozstrzyganie sporów przed sądami powszechnymi, działalność Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych), 2 W + 2 war. mgr Aleksandra Stebel (Praktyka sądów lekarskich na przykładzie Okręgowego Sądu Lekarskiego DIL)
8.	Decyzje sądów w procesach medycznych w systemie <i>common law</i>	warsz.	2 h	Zaliczenie	1	Agata Dmoch, LLM
9.	Procesy medyczne – perspektywa sędziego	wykład	2 h	Zaliczenie	1	dr nauk prawnych Beata Burian, sędzia SO we Wrocławiu
10.	Postępowanie przymusowe w medycynie – przesłanki, warunki, konsekwencje	wykład	2 h	Zaliczenie	1	dr nauk medycznych Monika Kantorska - Janiec
11.	Odmowa leczenia	wykład	2 h	Zaliczenie	1	dr nauk medycznych Monika Kantorska - Janiec
12.	Sytuacje nadzwyczajne (emergentne) w medycynie	wykład	4 h	Zaliczenie	1	dr nauk medycznych Kinga Niewińska
13.	Polskie prawo medyczne na tle regulacji międzynarodowych i europejskich – stan <i>de lege lata</i> i postulaty <i>de lege ferenda</i>	wykład	2 h	Zaliczenie	1	dr nauk prawnych Agata Wnukiewicz - Kozłowska UW
14.	Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w działalności medycznej	2h W + 2h warsz.	4 h	Zaliczenie	1	mec. Kamila Cał – Całko, radca prawny

15.	Bioetyka w wielkich religiach świata	wykład	6 h	Zaliczenie	1	prof. dr hab. nauk prawnych, radca prawny Mirosław Sadowski (Bioetyka w chrześcijaństwie, islamie, judaizmie, buddyzmie i hinduizmie)
16.	Posługa duchowa wobec chorych – aspekty prawnokanoniczne, duszpasterskie i ekumeniczne	wykład	2 h	Zaliczenie	1	ks. dr Jacek Froniewski, PWT Wrocław
17.	Praktyczne aspekty pracy Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej	wykład	2 h	Zaliczenie	1	mgr Ewa Bielońska, Biuro Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej DIL
18.	Starotestamentowy zakaz spożywania krwi i jego interpretacja w świetle aktualnej doktryny Kościoła Katolickiego	wykład	2 h	Zaliczenie	1	ks. prof. dr hab. Sławomir Stasiak, PWT
19.	Prawne aspekty zakażeń szpitalnych	wykład	3 h	Zaliczenie	1	dr n. prawnych, radca prawny Urszula Drozdowska, Uniwersytet w Białymstoku
20.	Wykład na życzenie (tematyka zaproponowana przez słuchaczy)	wykład	2 h	Zaliczenie	1	Zaproszony specjalista w dziedzinie zaproponowanej przez słuchaczy

Łączna liczba godzin: 99 h/24 ECTS

Ogółem ilość godzin: 214 (w tym 5 godzin zaplanowanych na przeprowadzenie egzaminów)/ 52 pkt. ECTS